

SVENSKT NÄRINGSLIV

Socialdepartementet

Vår referens/dm:

15/2019

s.sf@regeringskansliet.se

s.registrator@regeringskansliet.se

Er referens/dm:

S2019/00497/SF

2019-05-03

Remissvar

HÖJDA ÅLDERSGRÄNSER I PENSIONSSYSTEMET OCH I ANDRA TRYGGHETSSYSTEM 2019:2

Svenskt Näringsliv har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad promemoria.

Svenskt Näringsliv

- Tillstyrker att en riktålder för ålderspension införs i pensionssystemet
- Tillstyrker att en riktålder införs avseende författningsförslag avseende punkterna 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 2.16 samt 2.17 i utredningen
- Avstyrker att en riktålder införs i övriga socialförsäkringssystem och arbetslöshetsförsäkringen

Svenskt Näringsliv anser att det är angeläget att fler arbetade timmar skapas i Sverige och att incitamenten för ett totalt sett längre arbetsliv stärks. Denna remiss avser förändringar som är tänkta att uppmuntra äldre att förlänga sitt yrkesliv.

Förslag inom socialförsäkringssystemen bör medverka till förutsägbara och långsiktigt hållbara försäkringssystem som är finansiellt stabila. Systemen måste kunna möta de stora framtida demografiska utmaningarna. När färre ska försörja fler kommer nya behov att växa fram och prioriteringar behöva göras. Förslag som innebär ökade kostnader inom socialförsäkringarna, måste därför ställas i förhållande till dess långsiktiga finansiering. Förslagen innebär kraftigt ökade kostnader utan att den långsiktiga finansieringen redovisas, vilket är en allvarlig brist.

När det gäller införandet av riktålder i ålderspensionssystemet ställer vi oss bakom förslaget. Det är dock viktigt att framhålla vikten av att allmänheten ges utförlig information om riktåldern och hur den fungerar liksom konsekvenserna, vad avser ålderspensionens storlek, vid olika livsval. Riktålder för pension är en förhållandevis krånglig metod och det är naturligtvis av stor vikt att den får acceptans hos allmänheten.

Vi tillstyrker även införande av begreppet riktålder vad avser lagar reglerande, rätt till tillägg i änkepension, samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare samt ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare enligt utredningens författningsförslag i punkter 2,12, 2.13, 2.14, 2.15, 2.16, samt 2.17.

Vad avser förslaget att även införa riktålder i kringliggande socialförsäkringssystem, sjukförsäkring samt arbetslöshetsförsäkringen avstyrker vi detta förslag. Svenskt Näringsliv anser att signalvärdet av höjningar av åldersgränser i kringliggande försäkringssystem är ytterst begränsat. Beslutet hos den enskilde att sluta arbeta och istället gå i pension torde i liten utsträckning styras av sådana åldersgränser. Detta betyder att oförändrade åldersgränser i de kringliggande ersättningssystemen inte kommer att motverka ambitionerna i övrigt att förmå enskilda att arbeta längre. För att motivera den enskilde att arbeta längre krävs helt andra åtgärder som tydligt visar på ett bättre ekonomiskt utfall för denne vid valet att arbeta längre. Den enda säkra konsekvensen av att införa riktålder även i dessa försäkringar är att det skulle innebära ökade kostnader. Idag kommer ungefär var femte person som börjar lyfta sin ålderspension runt sin 65-årsdag direkt från sjuk- eller arbetslöshetsförsäkring, ett införande av riktålder i dessa försäkringar skulle betyda att kostnaden för dessa årsklasser kvarstår upp till den föreslagna riktåldern. Det kan vara viktigt att påminna om att redan 2001 i samband med höjningen av LAS-åldern från 65 till 67 år så behandlades frågan om höjningar av åldersgränser i olika sociala ersättningssystem. Regeringen tog då avstånd från tanken om en sådan höjning med motiveringen att det skulle bli för dyrt.

Avslutningsvis vill Svenskt Näringsliv peka på att utredningen skriver "... förslagen antas medföra behov av anpassningar av kollektivavtalen i flera avseenden.". Med anledning av detta finns det anledning att påminna om den svenska modellen där arbetsmarknadens parter bland annat kommer överens om villkoren om våra kollektivavtalade tjänstepensioner och försäkringar. Den svenska modellen har tjänat Sverige, arbetstagarna och företagen väl sedan många år tillbaka. Att som utredningen antyda att anpassningar bör ske av dessa försäkringar, anpassningar som skulle ha stora ekonomiska konsekvenser både för företag och enskilda liksom på tillgängligt löneutrymme liksom konsumtionskraft är ett ingrepp i den svenska modellen.

SVENSKT NÄRINGS LIV

Carina Lindfeldt